

Welkom en openingswoord

Wij zijn hier aanwezig in de naam van + de Vader, de Zoon en heilige Geest. Amen.

Van harte welkom, op deze zomerse zondagochtend. Het wordt een bijzondere week in onze stad. Na twee stille jaren kan de Vierdaagse weer doorgaan. Er worden veel gasten ontvangen die vanuit allerlei landen hier in Nijmegen samenkomen. Er heerst een vanzelfsprekende gastvrijheid doordat veel inwoners wandelaars een logeerplaats aanbieden en met hen meeleven. Maar gastvrijheid is niet altijd vanzelfsprekend, dat blijkt wel uit de grote problemen die er momenteel zijn bij de opvang van asielzoekers.

Gastvrijheid staat ook vandaag centraal in de lezingen. Vorige week hoorden we over de barmhartige Samaritaan, waarin de vraag wordt gesteld: wie is mijn naaste? Tjeu breidde dat uit tot: wanneer wordt een medemens mijn naaste? Vandaag lezen we de verzen die daarop volgen, het is het verhaal over Marta en Maria. Opnieuw een bekend verhaal. Een verhaal over gastvrijheid. De twee zussen ontvangen Jezus op een geheel eigen manier, hetgeen tot wrevel en irritatie leidt. De vraag dringt zich dan op: wanneer zijn we echt gastvrij? En is de ene vorm van gastvrijheid beter dan de andere?

Maken we het een moment stil in onszelf, bereiden we ons voor op onze eigen vrijheid om Gods Woord toe te laten en op te nemen.

Overweging *Genesis: 18, 1-10a; Lucas: 10, 38-42*

Twee lezingen over gastvrijheid, een waarde die ook in het christendom een belangrijke plaats inneemt. Abraham wordt door God geroepen om naar Kanaän te gaan. Hij slaat zijn tentenkamp op bij de eik van Mamre, aan de westelijke kant van de Jordaan. Op het heetst van de dag zit hij bij zijn tent, in de schaduw. Het is het moment om te rusten, het uur waarop alles stil ligt, waarop de tijd stil staat. Bij het zien van drie voorbijgangers komt hij meteen in actie, en maakt samen met zijn knecht en zijn vrouw Sara, eten en drinken klaar. Zonder aarzelen. Een mals kalf, melk, kaas, brood, (pannen)koeken. Abraham en Sara staan geheel open voor de voorbijgangers, die het beeld zijn van God, en worden 'beloond' in de belofte van een zoon.

Hoe anders is het in de Evangelielezing. Wanneer Jezus en zijn leerlingen, op weg naar Jeruzalem, Marta en Maria bezoeken, loopt het niet zo lekker tussen de twee zussen. Marta ontvangt Jezus in haar huis, en zij neemt alle zorg voor de reizigers op zich. Maar ze heeft het moeilijk. We horen haar a.h.w. tussen de regels door zuchten en flink

in de weer zijn. Misschien doet ze het extra luid, om te laten merken hoe druk ze het heeft, en hoe ze zich irriteert aan haar zus Maria die 'lui' aan Jezus voeten zit. En dan spreekt ze Jezus (en niet haar zus) aan: zeg jij er eens iets van! Zoals vaak, neemt het verhaal een andere wending dan verwacht. Jezus spreekt niet Maria aan maar Marta zélf: dat ze zich zo druk maakt en dat er maar 1 ding nodig is. Kijk naar je zus!

Dat verhaal laat ons met nogal wat vragen achter. Er wringt iets. Ik denk dat velen Marta wel begrijpen en met haar te doen hebben. Jezus lijkt haar zorgzaamheid namelijk minder te waarderen dan het luisteren van haar zus. Maar ze handelt toch volgens de Joodse traditie van gastvrijheid, zoals we die ook zagen bij Abraham en Sara? En, het is toch Jezus die voorhoudt om Zijn Woord vooral om te zetten in handelen? En, wanneer iemand je huis aandoet, denk zorg je toch voor je gast? En, is het ook niet zo dat Maria best een handje had kunnen helpen?

We kunnen ons afvragen waar Marta eigenlijk op aangesproken wordt. Zou ze worden aangesproken op wát zij doet, op haar 'zorgen'? Of misschien: op hóe ze het doet? Jezus zegt niet dat ze geen goede gastvrouw is. Maar ze heeft iets uit het oog verloren. Ze is met haar zus bezig, en met haar eigen irritatie en boosheid. Ze heeft het er zo druk mee dat ze haar taak niet kan omarmen, dat ze niet meer ziet waarom ze alles in orde maakt. Ze kan haar innerlijk er niet in betrekken. De bezieling van waaruit gastvrijheid ontstaat, is ze kwijtgeraakt. Terwijl Maria, zittend als leerling bij Jezus, dat op haar manier wél heeft. Ze maakt tijd vrij voor Zijn woord. Ze is volgeling doordat ze iets echt tot haar wil nemen, haar innerlijk erin betreft. Is dát wat Maria beter deed?

Marta en Maria, ze zijn een spiegel van onszelf, d.w.z. we hebben onze doenerige en tegelijk onze bezinnende kant. Bij niemand zijn die twee kanten op dezelfde manier aanwezig. De ene kant is ook niet beter of slechter dan de andere kant, zolang we onszelf niet alleen bezighouden met wát we doen, maar ook met hóe we het doen. Dat je de taak, de taken waartoe je je voelt aangetrokken, van binnenuit omarmt. En overdenkt waarom je het ook al weer doet. Het gaat ook niet om de hoeveelheid taken die je doet en die je kunt afstrepen. Dan kan je misschien heel erg vol zijn, maar dan ben je zelf niet vervuld.

Wanneer er sprake is van een gastvrijheid, dan gaat het over welwillendheid en de ander toelaten en opnemen: in ons huis, in onze zorg, in onze aandacht, in onze kerk. Plaatsen waar tijd is voor voorbijgangers; mensen die zoeken, onrecht wordt aangedaan, kracht en inspiratie nodig hebben. Als we van binnenuit open staan voor het voorbijkomen van de gast, ook op het heetst van de dag, dan schuilt daarin het geheim van de Godsontmoeting.